

Sygn. akt III KK 400/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

SSN Jacek Sobczak

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie D. S.

ukaranego z art. 43 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 22 stycznia 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w B. dnia 17 lutego 2014 r. ,

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu .

UZASADNIENIE

Komenda Powiatowa Policji w G. w dniu 15 stycznia 2014 r. skierowała do Sądu Rejonowego w B. wniosek o ukaranie D. S. za to, że:

1. w dniu 9 stycznia 2014 r. o godz. 18.45 w miejscowości K. na ul. S. spożywał alkohol w postaci wina w miejscu publicznym, tj. za wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2012.1356 j.t.);

2. w tym samym miejscu i czasie wyrzucił plastikowy kubek po winie na trawnik, czym zaśmiecił miejsce publiczne, tj. za wykroczenie z art. 145 k.w.

Jednocześnie na podstawie art. 58 § 1 k.p.w. oskarżyciel zawniósł o wydanie wobec obwinionego wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionej z nim kary miesiąca ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin.

Wyrokiem nakazowym z dnia 17 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy w B. uznał obwinionego D. S. za winnego popełnienia zarzucanych mu we wniosku o ukaranie czynów, tj. wykroczenia z art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wykroczenia z art. 145 k.w. i za to przy zastosowaniu art. 9 § 1 k.w., na podstawie art. 43¹ ust. 1 - ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zw. z art. 20 § 1 i 2 k.w. i art. 21 § 1 k.w., wymierzył mu karę miesiąca ograniczenia wolności z obowiązkiem nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin. Nadto kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa (k. 9).

Powyższy wyrok uprawomocnił się bez kontroli instancyjnej w dniu 4 marca 2014 r. (k. 12, 13).

Został on zaskarżony w całości kasacją Prokuratora Generalnego, który na podstawie: art. 110 § 1 k.p.w. i art. 111 k.p.w., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w. zarzucił orzeczeniu Sądu Rejonowego rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 63 § 2 i § 5 k.p.w. w zw. z art. 58 § 1 k.p.w., polegające na uwzględnieniu przez Sąd wadliwego wniosku oskarżyciela o wydanie wobec D. S. wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie uzgodnionej z nim kary, w następstwie czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku - o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, polegającego na wymierzeniu D. S., na podstawie tego przepisu, kary miesiąca ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin, w sytuacji gdy wykroczenie to zagrożone jest jedynie karą grzywny.

Powołując się na powyższe wniósł on o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje

Kasacja Prokuratora Generalnego wywiedziona na korzyść ukaranego okazała się oczywiście zasadna, dlatego została rozpoznana na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zaskarżone orzeczenie należało wyeliminować z obrotu prawnego, ponieważ zostało ono wydane z rażącym naruszeniem przepisów prawa karnego procesowego, wskazanych w zarzucie kasacyjnym.

Stosownie do treści art. 58 § 1 k.p.w. oskarżyciel publiczny może, za zgodą obwinionego, przesłuchanego uprzednio w toku czynności wyjaśniających w trybie art. 54 § 6 k.p.w., umieścić we wniosku o ukaranie wnioski o skazanie obwinionego za zarzucany mu czyn bez przeprowadzania rozprawy i wymierzenie mu określonej kary lub środka karnego albo odstąpienie od wymierzenia kary lub środka karnego. Przy czym uwzględnienie wniosku możliwe jest tylko wtedy, gdy w świetle zebranych dowodów wyjaśnienia obwinionego oraz okoliczności popełnienia wykroczenia nie budzą wątpliwości, a cele postępowania zostaną osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy. Jednocześnie skierowanie przez oskarżyciela wniosku w trybie art. 58 § 1 k.p.w., po uprzednim uzyskaniu zgody obwinionego, obejmującej także propozycję wymierzenia mu konkretnej kary, nie zwalnia sądu od obowiązku poddania kontroli takiego wniosku pod względem jego zgodności w zakresie formalnym i merytorycznym z regułami obowiązującego prawa.

W realiach niniejszej sprawy Sąd nie dostrzegł, że oskarżyciel z rażącym naruszeniem art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku - o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 145 k.w., zamieścił we wniosku o ukaranie wadliwy wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, bowiem zaproponował wymierzenie obwinionemu uzgodnionej z nim kary miesiąca ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin, podczas gdy wskazane przepisy przewidują jedynie zagrożenie karą grzywny, zaś sankcja za wykroczenie z art. 145 k.w. obejmuje alternatywnie także karę nagany.

W takiej sytuacji, Sąd Rejonowy zgodnie z treścią art. 63 § 2 k.p.w. obowiązany był uzależnić uwzględnienie wniosku od dokonania w nim określonych przez siebie zmian co do wymiaru kary, dostosowanych do aktualnego stanu prawnego. Ponieważ strony nie były obecne na posiedzeniu Sąd powinien korespondencyjnie zasugerować te zmiany oskarżycielowi, a po ich ewentualnej akceptacji, należycie powiadomić o potrzebie modyfikacji złożonego wniosku obwinionego i wyznaczyć mu termin na ewentualny sprzeciw. Natomiast akceptacja przedmiotowego wniosku bez zasugerowania stronom stosownych korekt doprowadziła do tego, że Sąd Rejonowy, przy wydaniu zaskarżonego orzeczenia dopuścił się rażącego naruszenia art. 58 § 1 k.p.w. i art. 63 § 2 i § 5 k.p.w., doprowadzając w konsekwencji do naruszenia przepisów prawa materialnego - art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku - o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także art. 145 k.w., które miało istotny wpływ na treść wyroku skoro D. S., mimo zastosowania art. 9 § 1 k.w., została wymierzona kara surowsza od sankcji przewidzianej w obu tych wykroczeniach.

W konsekwencji ze względu na proponowaną we wniosku karę nie było podstaw do jego uwzględnienia w kształcie proponowanym przez oskarżyciela, co winno skutkować rozpoznaniem sprawy na zasadach ogólnych (art. 63 § 5 k.p.w.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 112 k.p.w. w zw. z art. 537 § 2 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu właściwemu do jej rozpoznania.

W postępowaniu ponownym, stosownie do treści art. 112 k.p.w. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. i art. 442 § 3 k.p.k. Sąd *meriti* uwzględni przedstawione wyżej zapatrywania prawne i wskazania Sądu kasacyjnego.